

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

centrala: (58)301-86-45, fax: (58)346-25 -15

✉ gdansk@rio.gov.pl

Gdańsk, dnia 18 stycznia 2007r.

WK. 0804/43/K/10544/06

URZĄD MIEJSKI w BRUSACH	
Wpłynęło	2007 -01- 23
Nr	606
Zai.
Opłata skarbową	

Pan

Witold Ossowski
Burmistrz Miasta
Brusy

Sprawa: **Wystąpienie pokontrolne**

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził w okresie od dnia 5 czerwca 2006 roku do dnia 30 listopada 2006 roku, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) oraz § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) kontrolę kompleksową Miasta i Gminy Brusy.

Wyniki kontroli ujęto w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 30 listopada 2006 roku, którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Burmistrzowi.

Celem kontroli, obejmującej lata 2002 – 2005, było sprawdzenie prawidłowości wykonywania przez organ wykonawczy uchwał Rady Miejskiej i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych, zgodnie z art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Z dokonanych ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce niektóre zadania wykonywane były niewłaściwie, z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej gmin.

Do najistotniejszych nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych podczas badania zagadnień będących przedmiotem kontroli należy zaliczyć:

- 1) nieopracowanie i nieprzyjęcie do stosowania instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu, czym naruszono przepis art.15 a ust. 1 pkt 1 i art. 15 a ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz. U. z 2003r. Nr 153, poz. 1505 z późn. zm.) - (str. 15 protokołu).

Stosownie do przywołanych przepisów jednostki współpracujące (a do takich zgodnie z art. 2 pkt 8 wyżej wymienionej ustawy zaliczono organy samorządu terytorialnego) są obowiązane, w granicach swoich ustawowych kompetencji, współpracować z Generalnym Inspektorem w zakresie zapobiegania przestępstwu, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego poprzez niezwłoczne powiadamianie Generalnego Inspektora o podejrzeniach wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł. W szczególności są obowiązane do opracowania instrukcji postępowania w przypadkach podejrzenia wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;

- 2) nieustalenie w formie pisemnej szczegółowych procedur kontroli finansowej, obejmujących procesy związane z gromadzeniem środków publicznych, gospodarowaniem mieniem, zaciąganiem zobowiązań finansowych oraz zwrotem środków publicznych, czym uchybiono przepisom art. 35a w zw. z art. 28a ust. 1 obowiązującej do dnia 31 grudnia 2005r. ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) – (str. 12 protokołu).

Zgodnie z ww. przepisami i art. 44 ust. 1 w zw. z art. 47 obowiązującej obecnie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest zobowiązany do odpowiedniego zorganizowania systemu kontroli wewnętrznej w swojej jednostce i zapewnienia w niej właściwych standardów kontroli finansowej. Kontrola finansowa w jednostkach sektora finansów publicznych dotyczy procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem. Kontrola ta obejmuje, między innymi, pobieranie i gromadzenie środków publicznych, dokonywanie wydatków

ze środków publicznych, prowadzenie gospodarki finansowej. Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej procedury w powyższym zakresie, biorąc pod uwagę standardy określone w Komunikacie Nr 13 Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006r. w sprawie standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 7, poz. 58), a do dnia 30 czerwca 2006r. w komunikacie Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2003 roku w sprawie standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 3, poz. 13) oraz zapewnia ich przestrzeganie;

- 3) przypadki przechowywania w 2005 roku zapasu gotówki w kasie Urzędu w kwocie przekraczającej limit określony w zarządzeniu Burmistrza Nr 269/04 z dnia 31 maja 2004r. w sprawie ustalenia jednolitego tekstu instrukcji kasowej dotyczącej gospodarki kasowej w Urzędzie Miejskim w Brusach. Powyższe stanowi naruszenie przepisu art.44 ust. 1 w zw. z art. 47 ustawy z 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) w związku z ww. zarządzeniem.– (str. 15 protokołu).

Zgodnie z ww. przepisami ustaw (poprzednio art. 28a ust. 1 w zw. z art. 35a obowiązującej w 2004r. ustawy z 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.)) kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest zobowiązany do odpowiedniego zorganizowania systemu kontroli wewnętrznej w swojej jednostce i zapewnienia w jednostce właściwych standardów kontroli finansowej. Zgodnie z ww. standardami kontroli „kierownik jednostki powinien zidentyfikować zadania, przy wykonywaniu których pracownicy mogą być szczególnie podatni na wpływy szkodliwe dla gospodarki finansowej jednostki oraz powinien ustanowić odpowiednie środki zaradcze”. Do zadań takich należą m.in. czynności dotyczące przechowywania zapasu gotówki w kasie. Zgodnie z § 1 załącznika Nr 1 do przywołanej instrukcji nadwyżka (limit gotówki w kasie) nie może przekroczyć w danym dniu kwoty 8.000,00zł. W trakcie kontroli ustalono, że limit ten został przekroczony w kwotach od 54,60zł (w dniu 16.09.2005r. stan gotówki w kasie wynosił 8.054,60zł) do 8.847,20zł (w dniu 15.03.2005r. pozostawiono w kasie gotówkę w wysokości 16.847,20zł). Ogółem w próbie objętej kontrolą, obejmującą 75 raportów kasowych, stwierdzono sześć takich przypadków;

- 4) bezpodstawne wypłacanie w 2004 roku Burmistrzowi Miasta – Panu Jerzemu Fijasowi zaliczek na poczet wynagrodzenia, z czego w trzech przypadkach wypłaty miały miejsce w miesiącach poprzedzających miesiąc, za który wynagrodzenie przysługiwało – (str. 70 protokołu).

Stosownie do treści art. 35 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249 poz. 2104 z późn. zm.) oraz

obowiązującego w 2004r. art. 28 ustawy z 1998r. o finansach publicznych wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokości ustalonej w ustawie budżetowej, uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych (ust. 1), przy czym jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków (ust. 2), w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań. (ust. 3). Zgodnie z brzmieniem art. 167 ust. 2 tejże ustawy z 2005r. (art. 111 ust. 2 ustawy o finansach publicznych z 1998r.) wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach.

Powyższe ograniczenie zasady samodzielności gospodarki finansowej skutkuje tym, że gmina może dokonywać wyłącznie wydatków mających na celu realizację zadań leżących w zakresie jej działania, określonych ustawą.

W art. 6 ust. 1 wcześniej przywołanej ustawy o samorządzie gminnym wskazano, że do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. W art. 7 ust. 1 tejże ustawy sprecyzowano, że do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W tym samym artykule wymieniono przykładowo zadania gminy służące realizacji tych potrzeb.

Odnosząc powyższy stan prawny do kwestii wydatkowania środków publicznych na zaliczki na poczet wynagrodzenia za pracę dla Burmistrza Miasta należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 1990r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1593 z późn. zm.) oraz art. 31 tej ustawy w zw. z art. 85 § 2 Kodeksu pracy pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji zawodowych, przy czym wynagrodzenie płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego. Wypłacanie zaliczki na poczet wynagrodzenia przed ww. terminem stanowi w istocie rodzaj kredytowania osoby fizycznej, a tym samym jest wydatkowaniem środków publicznych na cel nie przewidziany w katalogu zadań gmin i nie służy zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty;

- 5) księgowanie w 2004r. na koncie 011 – „Środki trwałe” przypadków sprzedaży i zakupu gruntów w ten sposób, że po stronie Wn konta ujmowano, na podstawie jednego dowodu PK wystawionego na dzień 31

grudnia 2004r., kwotę ogólnego zwiększenia wartości posiadanych gruntów, obliczonej jako różnica pomiędzy wartością sprzedanych w danym roku nieruchomości, a wartością nieruchomości zakupionych w danym roku, zamiast księgowania tych zdarzeń na bieżąco po stronie zwiększenia lub zwiększenia w przypadku każdorazowego zakupu lub sprzedaży gruntu, czym naruszono postanowienia wynikające z planu kont stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 36/03 Burmistrza Brus z dnia 2 stycznia 2003r. w sprawie wprowadzenia planu kont dla budżetu gminy i jednostki budżetowej oraz pkt 1 ppkt. 2), załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.) – (str. 99 protokołu).

Zgodnie z przywołanym przepisem, a od 24 sierpnia 2006r. pkt 1 ppkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020), konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na kontach 013, 014, 016 i 017. Na stronie Wn konta 011 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmuje się na koncie 071. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe, należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji.

Podając powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, działając na podstawie przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości i uchybień, poprzez podjęcie następujących działań:

1. Opracować i przyjąć do stosowania instrukcję postępowania w przypadkach podejrzenia wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu.

2. Ustalić w formie pisemnej procedury kontroli wewnętrznej obejmujące procesy związane z gromadzeniem środków publicznych, gospodarowaniem mieniem, zaciąganiem zobowiązań finansowych oraz zwrotem środków publicznych.
3. Przestrzegać własnych uregulowań w zakresie limitu gotówki, jaka może być przechowywana w kasie Urzędu do dnia następnego.
4. Zaprzestać wypłaty zaliczek na poczet przyszłych wynagrodzeń.
5. Prowadzić ewidencję przychodów i rozchodów środków trwałych zgodnie z obowiązującymi przepisami i własnymi uregulowaniami.

Proszę również o wyeliminowanie wszystkich pozostałych uchybień i nieprawidłowości wyszczególnionych w protokole kontroli.

Informację o realizacji wniosków pokontrolnych proszę przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Wykonanie niniejszych zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 przywołanej wcześniej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

P R E Z E S
Henryk Ledóchowski

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Brusach.